

Instanța de fond: Judecătoria Căușeni, sediul Central – M. Țugui
Instanța de apel: CA Chișinău – A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele completului,
judecătorul
judecători

Tatiana Vieru,
Iuliana Oprea, Maria Ghervas,

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Biroul Vamal Centru,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea
Comercială „Meganicotrans” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului
Vamal Centru și Serviciului Vamal, cu privire la anularea actelor administrative,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017, prin care s-a
respins apelul declarat de Biroul Vamal Centru și s-a menținut hotărârea Judecătoriei
Căușeni, sediul Central din 28 februarie 2017,

C O N S T A T Ă :

La 10 iunie 2015 SC „Meganicotrans” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în
judecată împotriva Biroului Vamal Bender și Serviciului Vamal, solicitând anularea
deciziei de regularizare nr. 37 din 16 aprilie 2015 emisă de Biroul Vamal Bender. (f.d.
3-9, vol. I)

La 09 octombrie 2015 SC „Meganicotrans” SRL s-a adresat cu cererea de
chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Bender, solicitând anularea procesului-
verbal cu privire la contravenția vamală nr. 71 din 13 mai 2015. (f.d. 93-96, vol. I)

Prin încheierea Judecătoriei Căușeni din 30 martie 2016 s-au conexasă într-un
singur proces cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SC
„Meganicotrans” SRL împotriva Biroului Vamal Bender și Serviciului Vamal cu
privire la anularea deciziei de regularizare nr. 37 din 16 aprilie 2015, cu cauza civilă la
cererea de chemare în judecată depusă de SC „Meganicotrans” SRL împotriva Biroului
Vamal Bender cu privire la anularea procesului-verbal cu privire la contravenția
vamală nr. 71 din 13 mai 2015. (f.d. 88, vol. I)

În motivarea cererilor reclamanta a indicat că la 04 octombrie 2012 a inițiat o
afacere în Republica Moldova –servicii de transport auto. În acest scop întreprinderea
reclamantă a inițiat o serie de investiții, inclusiv a încheiat cu Nutzfahrzeuge Leasing
AG un contract de leasing, conform căruia SC „Meganicotrans” SRL, în calitate de
utilizator, a preluat de la Nutzfahrzeuge Leasing AG, în calitate de locator, în folosință

bunuri mobile-unități de transport, utilizatorul achitând locatorului suma totală de 1 896 892,29 lei.

A menționat că potrivit prevederilor pct. 1 din contractul de leasing, obiectul contractului de leasing este proprietatea locatorului, iar conform pct. 12 din contract, la expirarea termenului de executare a contractului de leasing, indiferent din ce motive, obiectul de leasing va fi restituit de către utilizatorul locatorului, rămânând la dispoziția ultimului de a-l ridica sau de a-l transporta la un loc de păstrare.

În baza contractului de leasing și a cererii SC „Meganicotrans” SRL nr. 1 din 09.10.2012 Biroul Vamal Bender a eliberat autorizația de admitere temporară nr. ADMTEMP201215000006503 din 10.10.2012, valabilă până la 21.10.2015, prin care a permis plasarea în regim vamal de admitere temporară până la 21.10.2015 a bunurilor utilizate de SC „Meganicotrans” SRL în baza contractului de leasing menționat supra.

Ulterior, la 27 martie 2014 a fost adoptată Legea nr. 47, care a intrat în vigoare la 25 aprilie 2014, prin care a fost modificat art. 73 alin. (4) din Codul Vamal, care prevede că de la data de 31 decembrie 2014 inclusiv, titularii autorizațiilor de admitere temporară, care au introdus pe teritoriul Republicii Moldova până la 01 ianuarie 2014 mărfuri, care fac obiectul unui contract de leasing financiar: a) au dreptul de a le plasa sub regim vamal de import, cu achitarea drepturilor de import și aplicarea măsurilor de politică economică, sau b) au obligație de a le scoate de pe teritoriul Moldovei până la expirarea termenului autorizației de admitere temporară, dar nu mai târziu de 01 ianuarie 2015. Mărfurile introduse până la 01 ianuarie 2014, în baza unui contract de leasing operațional, care sunt destinate folosirii în calitate de mijloc de transport internațional de mărfuri și pasageri, pot fi utilizate în regim vamal de admitere temporară cu suspendare totală până la 31 decembrie 2015.

Prin scrisoarea nr. 01-12/522 din 29 octombrie 2014 Biroul vamal Bender a informat reclamanta că în cazul în care nu va respecta prevederile art. 73 Cod Vamal în redacția Legii nr. 47 din 25.04.2014, atunci va fi atras la răspundere contravențională, cu perceperea drepturilor de import.

A indicat că prin scrisoarea nr. 01-12/647 din 30.10.2012, Biroul Vamal Bender a informat-o că potrivit art. 69 Cod Vamal, termenul de aflare sub regimul vamal de admitere temporară a mărfurilor plasate în baza unui contract de leasing financiar se va stabili în funcție de durata contractului de leasing, dar nu va depăși 3 ani. Totodată, prin aceeași scrisoare a fost informat despre faptul că termenul în care mărfurile importate conform autorizației de admitere temporară din 10.10.2012 nr. ADMTEMO201215000006503 trebuie să li se dea o altă destinație vamală până la 01.10.2015. Astfel, Biroul Vamal Bender a anunțat reclamanta că până la data de 01.10.2015, mărfurile trebuie scoase din țară sau să fie plasate în altă destinație vamală.

Prin scrisoarea nr. 14/4-06/276 din 20.12.2014, Ministerul Finanțelor a anunțat o serie de agenți economici despre faptul că modificările operate în art. 73 alin. (4) din Codul Vamal au ca obiect situații juridice în curs de realizare și nu privesc instituirea unor obligații și sancțiuni în considerarea unor raporturi juridice deja stinse. Ministerul a menționat că reglementările legale vizate nu derogă de la principiul constituțional conform căreia legea intră în vigoare și produce efecte juridice de la data publicării sau data prevăzută în textul ei.

A susținut că în această scrisoare Ministerul Finanțelor a indicat că agenții economici vizati, urmează să se adreseze biroului vamal din raza de activitate, până la 01.01.2015, în vederea încheierii regimului vamal de admitere temporară a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova în baza unui contract de leasing financiar.

Prin Avizul de audit post-vămuire/reverificare nr. 28/25-06-75 din 03.02.2015 a fost informat că începând cu data de 06.02.2015 va fi subiectul controlului ulterior prin reverificarea declarațiilor vamale 151012721 și 15101272 din 10.10.2012 cu tematica „conformarea reglementărilor vamale ale art. 73 din Codul Vamal”.

Prin citația de reverificare a declarațiilor vamale nr. 28/25-06-176 din 25.03.2015 a fost invitat la data de 27.03.2015 la Biroul Vamal Bender, în scopul aducerii la cunoștință a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale, emis în baza contractului ulterior prin verificarea declarațiilor vamale 151012721 și 15101272 din 10.10.2012.

Prin procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 2/2 din 27.03.2015 Biroul Vamal Bender a efectuat o serie de constatări, concluzionând faptul că SC „Meganicotrans” SRL nu a respectat prevederile art. 73 alin. (4) din Codul Vamal, valoarea în vamă a mărfurilor importate la situația din 27.03.2015 a constituit 4 245 646,61 lei, în baza art. 127/5 alin. (1) lit. b), art. 127/13, art. 129 din Codul Vamal, art. 228 din Codul Fiscal au fost stabilite obligații vamale calculate în valoare totală de 887 734,21 lei, majorarea de întârziere în sumă de 18 225,78 lei.

La data de 16.04.2015 Biroul Vamal Bender a emis decizia de regularizare nr. 37, în baza procesului-verbal de reverificare a declarației vamale nr. 2/2 din 27.03.2015, prin care a decis de a încasa de la SC „Meganicotrans” SRL suma drepturilor de import în cuantum de 829 063,63 lei.

Reclamanta a menționat că decizia de regularizare nr. 37 din 16.04.2015 i-a fost adusă la cunoștință la data de 16.04.2015, fapt menționat în textul acesteia.

A indicat că motivul emiterii deciziei de regularizare menționat este indicat în procesul-verbal de reverificare a declarației vamale nr. 2/2 din 27.03.2015 în care este stipulat că „în temeiul art. 127⁵ alin. (2) din Codul Vamal s-a constatat că la situația de 01.01.2015, persoana nu a asigurat executarea prevederilor alin. (4) art. 73 din Codul Vamal. În cazul dat, valoarea în vamă a mărfii importate, la situația de 27.03.2015 a constituit 4 245 646,61 lei, estimată conform prevederilor alin. (1) art. 73 Cod Vamal”. În contextul celor relatate SC „Meganicotrans” SRL, conform prevederilor art. 73 din Codul Vamal este pasibil de achitarea drepturilor de import”.

Reclamanta consideră că decizia de regularizare nr. 37 din 16.04.2015 a fost emisă contrar normelor de procedură și este ilegală în fond.

A indicat că temeiul emiterii deciziei de regularizare nr. 37 din 16.04.2015 indică că în ea este art. 127⁵ alin. (1) lit. c) Codul Vamal obligația vamală apare în cazul utilizării mărfurilor în alte scopuri decât cele stabilite prin destinația finală a acestora, cu excepția exportului, dacă în această bază au beneficiat de un tratament tarifar favorabil.

Cu referire la acest temei a menționat că acesta este greșit și nu este aplicabil la caz, or, reclamanta nu a comis încălcarea-utilizarea mărfurilor în alte scopuri decât cele stabilite prin destinația finală a acestora.

A invocat că nu este proprietarul autovehiculului pentru tracțiune de model DAF FT XF 104.460 SC și semiremorcii Kogel SN 24 P 90/1.110, prin urmare, este ilegal să fie încasate drepturi de import-export vămuirea mărfii menționate în regim de import definitiv. Despre faptul că SC „Meganicotrans” SRL nu este proprietarul bunurilor menționate supra organul vamal cunoștea din start. Prin urmare, Biroul Vamal Bender nu era în drept să încaseze drepturi de import în cuantum de 829 063,63 lei de la neproprietarul acestor mărfuri.

Astfel, datorită acțiunilor organului vamal SC „Meganicotrans” SRL nu este în măsură să achite ratele în baza contractului de leasing nr. LV-824120 din 04.10.2012, motiv pentru care partenerul austriac a declanșat procedura de preluare a bunurilor menționate din posesia reclamantei.

A susținut că nu a încălcat condițiile regimului vamal de admitere temporară, autorizată prin autorizația nr. ADMTEMP201215000006503. Condițiile modificării legislative invocate în acte administrative contestate îi lezează dreptul de proprietate, cauzându-i prejudiciu sub formă de prejudicii directe și venituri ratate.

Prin încheierea Judecătoriei Căușeni din 15 iunie 2015 s-a suspendat executarea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Bender nr. 37 din 27 martie 2015. (f.d. 11, vol. II)

Prin încheierea Judecătoriei Căușeni din 16 august 2016 s-a sesizat Curtea Constituțională a Republicii Moldova în vederea verificării constituționalității, pe cale de excepție, a prevederilor art. 73 Cod Vamal nr. 1149-XIV din 20.07.2000, modificat prin Legea nr. 47 din 23.03.2014, iar procesul civil în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea Comercială „Meganicotrans” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal, cu privire la anularea actelor administrative s-a suspendat până la pronunțarea de către Curtea Constituțională asupra sesizării înaintate. (f.d. 217-219, vol. I)

Curtea Constituțională prin hotărârea nr. 31 din 03 noiembrie 2016 a admis excepția de neconstituționalitate a art. 73 alin. (4) din Codul Vamal nr. 1149-XIV din 20 iulie 2000, ridicată de către avocatul Petru Balan în dosarul nr. 3-32/2015, aflat pe rolul Judecătoriei Căușeni și a declarat neconstituțională sintagma „Până la data de 31 decembrie 2014 inclusiv” și sintagma „dar nu mai târziu de 1 ianuarie 2015” de la alin. (4) al art. 73 din Codul Vamal nr. 1149-XIV din 20 iulie 2000. (f.d. 2-8, vol. II)

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 28 februarie 2017 s-a respins acțiunea înaintată de către SC „Meganicotrans” SRL și s-a anulat procesul-verbal nr. 71 din 13 mai 2015 și decizia de regularizare nr. 37 din 16.04.2015 emise de Biroul Vamal Bender ca fiind ilegale. S-a anulat încheierea Judecătoriei Căușeni din 15 iunie 2015, prin care a fost dispusă suspendarea executării deciziei de regularizare a Biroului Vamal Bender nr. 37 din 27 martie 2015. (f.d. 31, 32-39, vol. II)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017 s-a respins apelul declarat de către Biroul Vamal Centru și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 28 februarie 2017. (f.d. 81, 82-99, vol. II)

Nefiind de acord cu soluțiile instanțelor inferioare, la data de 03 martie 2018 Biroul Vamal Centru a depus recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017 și a hotărârii Judecătoriei

Căușeni, sediul Central din 28 februarie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată. (f.d. 97-104)

În motivarea recursului recurenta a invocat că instanțele inferioare la emiterea soluțiilor sale nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, nefiind luate în considerație argumentele pârâtului aduse în instanțele inferioare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă, că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 13 decembrie 2017, a fost expediată în adresa recurentului, prin intermediul oficiului poștal cu scrisoare de însoțire nr. 17926 din 14.12.2017, însă confirmarea recepționării nu este la materialele cauzei. (f. d. 94, vol. II)

În condițiile descrise instanța de recurs consideră că cererea de recurs din 03 martie 2018 este depusă în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Biroul Vamal Centru este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Potrivit regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată, că argumentele invocate în recurs nu poate constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Biroul Vamal Centru asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Biroul Vamal Centru, inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), 433, lit. a), 440 alin. (1) și (1¹) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Recursul, declarat de către Biroul Vamal Centru, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecători

Iuliana Oprea

Maria Ghervas